

Sygn. akt III AUa 833/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak (spr.)
Sędziowie:	SSA Romana Mrotek SSA Jolanta Hawryszko
Protokolant:	St. sekr. sąd. Elżbieta Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2014 r. w Szczecinie

sprawy A. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o podjęcie wypłaty emerytury

na skutek apelacji ubezpieczonej

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 17 czerwca 2013 r. sygn. akt IV U 1538/13

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 833/13

UZASADNIENIE

W dniu 10 maja 2013 r. A. F. wniosła odwołanie od decyzji z dnia 12 kwietnia 2013 roku, numer (...) - (...), którą organ rentowy odmówił ubezpieczonej uchylenia decyzji z dnia 1 października 2011 roku w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 22 listopada 2012 roku. Skarżąca domagała się zmiany decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych poprzez wznowienie wypłaty przysługującego jej świadczenia emerytalnego wraz z ustawowymi odsetkami, w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. w sprawie o sygn. akt K 2/12, w którym Trybunał uznał przepis art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 z późn. zm.) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, za niezgodny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie podnosząc, że powołane orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. ogłoszone zostało w dniu 22 listopada 2012 r. Zgodnie zaś z treścią art. 190 ust. 3 Konstytucji, orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, jednak Trybunał Konstytucyjny może określić inny termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego. Decyzja organu rentowego z dnia 12 kwietnia 2013 roku znajduje więc podstawę w obowiązującym w tym czasie stanie prawnym i orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego pozostaje bez wpływu na rozstrzygnięcie zawarte w decyzji.

Wyrokiem z dnia 17 czerwca 2013 r. Sąd Okręgowy w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie A. F..

Z ustaleń przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia wynika, że A. F. urodziła się w dniu (...). Jej ostatnim miejscem zatrudnienia, przed złożeniem wniosku o emeryturę, była (...) Bank (...) S.A. w K., gdzie pracowała od 1 lutego 1977 roku. W 2008 roku spełniła warunki uprawniające ją do emerytury; nie rozwiązała jednak stosunku pracy. Stąd Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. ustalił jej prawo emerytalne decyzją z dnia 19 listopada 2008 roku poczynając od 1 października 2008 roku tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym został zgłoszony wniosek. Jednocześnie organ rentowy zawiesił wypłatę świadczenia, albowiem w dacie złożenia wniosku ubezpieczona kontynuowała zatrudnienie.

Wypłatę emerytury podjęto dopiero decyzją z dnia 2 kwietnia 2009 roku, gdyż w tym okresie przepisy pozwalały już na jednoczesne pobieranie świadczenia emerytalnego i wynagrodzenia za pracę, która była wykonywana na rzecz pracodawcy bezpośrednio przed nabyciem prawa do emerytury.

Ponownie wstrzymano ubezpieczonej wypłatę świadczenia emerytalnego od 1 października 2011 roku decyzją z dnia 12 października 2011 roku. Powodem wydania tej decyzji była zmiana przepisów postępowania.

W związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjny wydanym w dniu 13 listopada 2012 roku w sprawie o sygn. akt K 2/12 ubezpieczona złożyła wniosek, w którym domagała się przywrócenia świadczenia emerytalnego za okres zawieszenia to jest od 1 października 2011 roku do dnia 30 listopada 2012 roku. W uzasadnieniu powołała się na orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku. Zaskarżoną decyzją Zakład odmówił wypłaty żadanego świadczenia.

W okolicznościach faktycznych sprawy Sąd pierwszej instancji uznał, że odwołanie złożone przez ubezpieczoną jest niezasadne. Sąd Okręgowy zwrócił uwagę na to, że A. F. po raz pierwszy nabyła prawo do emerytury z dniem 1 października 2008 roku mocą decyzji organu rentowego wydaną dnia 19 listopada 2008 roku. W tym czasie obowiązywał przepis art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którym, prawo do emerytury ulegało zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał on pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, które zostało ustalone w decyzji organu rentowego. W konsekwencji, ubezpieczona nabywając prawo do emerytury nie mogła łączyć pracy zarobkowej u dotychczasowego pracodawcy z pobieraniem świadczenia emerytalnego, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Dlatego też decyzja ustalająca prawo A. F. do emerytury od dnia 1 października 2008 roku jednocześnie zawieszała wypłatę świadczenia.

Sąd Okręgowy zwrócił także uwagę na to, że ponownie wstrzymano ubezpieczonej wypłatę świadczenia emerytalnego od 1 października 2011 roku. Obowiązywał już wtedy przepis art. 103a ustawy emerytalnej, który dodany został przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr257, późn. zm.) z dniem 1 stycznia 2011 roku. Na mocy tego przepisu powrócono do uregulowania wcześniej istniejącego tj. wspomnianego art. 103 ust. 2a, kiedy zniesiono możliwość pobierania emerytury bez rozwiązywania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą. Regulacja ta objęła wszystkich emerytów, którzy nie rozwiązyali stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę, a więc nie tylko tych którzy prawo do emerytury uzyskali poczynając od 1 stycznia 2011 roku ale również, na mocy przepisu art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku, tych którzy przeszli na emeryturę przed tą datą. Zgodnie bowiem z powołanym przepisem emeryci, którym organ rentowy przyznał emeryturę przed 1 stycznia 2011 roku mogli ją pobierać bez rozwiązania umowy o pracę z

dotychczasowym pracodawcą jeszcze przez 9 miesięcy od daty wejścia w życie nowelizacji, czyli do 30 września 2011 roku. Po tej dacie, aby jednocześnie pobierać świadczenie emerytalne i wynagrodzenie ze stosunku pracy należało rozwiązać stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że w dniu 13 listopada 2012 roku Trybunał Konstytucyjny wydał w sprawie o sygn. akt K 2/12 wyrok, w którym orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, póź. 1726 z późn.zm.) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 153, póź. 1227, z późn.zm.), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 roku, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W swym uzasadnieniu Trybunał Konstytucyjny zastrzegł, że badał on wyłącznie, czy ustawodawca mógł na podstawie art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 roku rozciągnąć stosowanie art. 103 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS - przepisu ustalającego nową treść ryzyka emerytalnego - na sytuacje przeszłe, tj. wobec osób, które już nabyły prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku, czyli w czasie obowiązywania regulacji niezawierającej wymogu rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą dla uzyskania świadczenia emerytalnego. Sąd Okręgowy podkreślił, że A. F. do tego grona nie należy. Stąd ubezpieczona, której prawo do emerytury ustalono od października 2008 roku, nie nabyła uprawnienia do kontynuowania zatrudnienia z jednoczesnym pobieraniem świadczenia emerytalnego. A. F. nie nabyła prawa do łączenia wynagrodzenia za pracę ze świadczeniem emerytalnym ani w drodze indywidualnej decyzji organu rentowego, ani też w oparciu o obowiązujące wówczas przepisy. Sąd pierwszej instancji podkreślił, że tym samym, w jej przypadku, nie doszło do złamania zasady ochrony praw nabytych bądź też do podważenia zasady zaufania do porządku prawnego.

Mając zatem na względzie fakt, że wobec A. F. nie doszło do naruszenia praw podmiotowych, to tym samym zasadnie zawieszono jej emeryturę, wobec faktu kontynuowania zatrudnienia. Mając na względzie przedstawione rozważania Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

Apelację od powyższego wyroku wniosła ubezpieczona. Zaskarżyła wyrok w całości i wskazała, że doszło do naruszenia art. 2 i 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz naruszenia przepisu art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r nr 153, poz. 1227) oraz art. 6 pkt 2, art. 28 i art. 30 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) poprzez błędną ich interpretację oraz niewłaściwe zastosowanie. Tak formułując zarzuty ubezpieczona wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i poprzedzającej go decyzji organu rentowego w ten sposób, że zobowiązać organ rentowy do wypłaty emerytury ubezpieczonej A. F. za okres od dnia 1 października 2011 r. do 22 listopada 2012 r. oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonej kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji skarżąca podkreśliła, że Trybunał Konstytucyjny w sprawie K 2/12 orzekł, że przepis art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 257, poz. 1726 z późn. zm.) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego prawa, wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Ubezpieczona uważała, że wniesione przez nią odwołanie i orzeczenie o podjęciu wypłaty należnej jej emerytury znajduje uzasadnienie w wyroku Trybunału i przedstawionej przez nią argumentacji.

Po złożeniu apelacji A. F. cofnęła odwołanie. Sąd Apelacyjny doręczył organowi rentowemu odpis pisma ubezpieczonej i zobowiązał go organ do zajęcia w terminie 14 dni stanowiska w przedmiocie czynności dyspozytywnej odwołującej się. Pismem z dnia 29 stycznia 2014 roku ZUS oświadczył, że nie wyraża zgody na cofnięcie odwołania.

W piśmie z 11 marca 2014 roku ubezpieczona wskazała na ustawę z dnia 13 grudnia 2013 roku o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od dnia 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku, która weszła w życie 19 lutego 2014 roku. Domagała się aby sąd zastosował tę ustawę przy rozpoznaniu apelacji od decyzji organu rentowego z 12 kwietnia 2013 roku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Przed przejściem do dalszych rozważań prawnych na wstępie należy stwierdzić, że cofnięcie odwołania dokonane przez ubezpieczoną 30 grudnia 2013 roku nie było skuteczne. W sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych dopuszczalność cofnięcia odwołania określa treść art. 469 k.p.c. wraz – z odpowiednio stosowanym - art. 203 k.p.c. (vide: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2011 r., I UK 385/10, LEX nr 811836; i z dnia 4 lutego 2011 r., I UK 366/10, LEX nr 794784). Stosownie do brzmienia art. 203 § 1 k.p.c. odwołanie może być cofnięte bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku. Z treści tego przepisu wynika, że cofnięcie odwołania po upływie wskazanych w nim terminów wymaga zgody strony przeciwnej. W przeciwnym razie cofnięcie jest nieskuteczne. Z art. 203 § 3 k.p.c. wynika natomiast, że w razie cofnięcia odwołania przewodniczący odwołuje wyznaczoną rozprawę i o cofnięciu zawiadamia pozwanego, który może w terminie dwutygodniowym złożyć sądowi wniosek o przyznanie kosztów. Gdy zaś skuteczność cofnięcia zależy od zgody pozwanego, niezłożenie przez niego oświadczenia w tym przedmiocie w powyższym terminie uważa się za wyrażenie zgody.

Mając na uwadze powyższe uregulowanie Sąd Apelacyjny doręczył organowi rentowemu odpis pisma ubezpieczonej z dnia 30 grudnia 2013 roku, w którym A. F. cofnęła odwołanie. Sąd zobowiązał ZUS aby w terminie 14 dni zajął stanowisko w przedmiocie dokonanej przez stronę odwołującą się czynności dyspozytywnej. W odpowiedzi na zobowiązanie Sądu, w piśmie z dnia 29 stycznia 2014 roku, organ rentowy oświadczył, iż nie wyraża zgody na cofnięcie przez ubezpieczoną odwołania od decyzji z dnia 12 kwietnia 2013 roku.

W oparciu o wyżej przytoczony stan faktyczny Sąd drugiej instancji stwierdził, że w rozpoznawanej sprawie brak zgody organu rentowego jest okolicznością, która sprzeciwia się cofnięciu odwołania przez ubezpieczoną. A. F. cofnęła odwołanie bez zrzeczenia się roszczenia dopiero w postępowaniu apelacyjnym rozpoznającym jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie, IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Powyższe oznacza, że do dokonania czynności cofnięcia była wymagana zgoda organu rentowego, ponieważ ubezpieczona złożyła pismo zawierające cofnięcie odwołania już po wydaniu wyroku przez sąd pierwszej instancji, to jest w dniu 30 grudnia 2013 roku. Organ rentowy takiej zgody nie wyraził. Jej brak czyni zaś cofnięcie bezskutecznym. Powyższe oznacza, że sąd nie umarza postępowania, a rozpoznaje sprawę merytorycznie, nie uwzględniając dokonanej przez ubezpieczoną czynności dyspozytywnej.

Przystępując zatem do merytorycznego rozpoznania apelacji A. F. Sąd apelacyjny instancji uznał, że nie zasługuje ona na uwzględnienie. Prawidłowo dokonane ustalenia faktyczne oraz należycie umotywowaną ocenę prawną sporu Sąd odwoławczy przyjmuje za własne, dzieląc wywody zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, bez potrzeby ich powielania w całości. Podniesione w apelacji twierdzenia były już prezentowane w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, a Sąd Okręgowy w swoim uzasadnieniu cennie się do nich odniósł. Nie zachodzi zatem konieczność ich powtarzania oraz powielania jeszcze raz tej samej argumentacji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1998 r. II CKN 923/97 OSNC Nr 3 z 1999 r., poz. 60).

W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Okręgowy wyraził jednoznaczne stanowisko, że powołany przez skarżącą wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r., sygn. akt K 2/12 dotyczy wyłącznie tej grupy ubezpieczonych, która nabyła prawo do emerytury w okresie od dnia 8 stycznia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. Powyższą ocenę Sąd Apelacyjny w pełni podziela. Wyrokiem, który powołuje apelująca Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie

do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r. bez konieczności rozwiązywania stosunku pracy, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Z treści przywołanego wyroku Trybunału Konstytucyjnego wynika, że zakwestionowanie wskazanych w nim przepisów prawa ma charakter ograniczony tylko do określonej kategorii osób, mianowicie dotyczy tych ubezpieczonych, którzy nabyli prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Wbrew stanowisku skarżącej stwierdzenie niekonstytucyjności powyższych przepisów nie obejmuje wszystkich emerytów, którzy nabyli prawo do emerytury na mocy wcześniejszych przepisów i kontynuują zatrudnienie. Wyrok ten nie ma bowiem zastosowania do emerytów, którzy prawo to nabyli wprawdzie przed datą 1 stycznia 2011 r., jednak w okresie obowiązywania art. 103 ust. 2a ustawy o emerytach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Należy bowiem zaznaczyć, że ustawą z dnia 21 stycznia 2000 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy emerytalnej z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 9 poz. 118) ustawodawca dodał do art. 103 przepis zawarty w ust. 2a, wprowadzając obowiązek uprzedniego rozwiązania stosunku pracy w celu realizacji prawa do emerytury. Od 1 lipca 2000 r. (data wejścia w życie art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS) nierozwiązanie stosunku pracy powodowało, że prawo do świadczenia mogło zostać ustalone, ale nie mogło zostać zrealizowane (zostało zawieszona). Przepis art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej został uchylony mocą art. 37 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. nr 228 poz. 1507). Od 8 stycznia 2009 r. treścią ryzyka emerytalnego ponownie było jedynie osiągnięcie odpowiedniego wieku i stażu ubezpieczeniowego. Ten stan prawny obowiązywał do 31 grudnia 2010 r. Od dnia 1 stycznia 2011 r. obowiązuje art. 103a, dodany do ustawy emerytalnej na podstawie art. 6 pkt 2 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 r., znoszący możliwość pobierania emerytury bez rozwiązywania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą, na rzecz którego była wykonywana praca bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

Uwzględniając powyższe, Trybunał stwierdził, że rozwiązanie przyjęte przez ustawodawcę w art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 r. spowodowało, że osoby, które już skutecznie nabyły i zrealizowały prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. musiały, na podstawie art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 r. w związku z art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, poddać się nowej, mniej korzystnej dla nich treści ryzyka emerytalnego. Innymi słowy, ubezpieczeni, którzy prawo do emerytury uzyskali po spełnieniu jedynie warunku osiągnięcia wieku (oraz odpowiedniego stażu ubezpieczeniowego), musieli ponownie zrealizować swoje prawo do emerytury według nowej treści ryzyka, czyli spełnić także warunek rozwiązania stosunku pracy, aby emeryturę nadal pobierać od 1 października 2011 r. Trybunał podkreślił przy tym, że decyzja o przejściu na emeryturę jest podejmowana przez ubezpieczonego raz na całe życie. Znając warunki, jakie będzie musiał spełnić, aby zrealizować nabyte prawo – w tym wypadku rozwiązać stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą – ma on szansę się do nich przygotować. Osoby, które przeszły na emeryturę w latach 2009-2010 bez konieczności rozwiązywania stosunków pracy, w związku z decyzją ustawodawcy o objęciu ich tym obowiązkiem, nie miały takiej możliwości.

Taka wykładnia orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego została potwierdzona w jego pisemnym uzasadnieniu dotyczącym skutków wyroku (pkt 9 uzasadnienia) gdzie w sposób wyraźny i jednoznaczny stwierdza się, że „obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą – jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury – nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.”, a więc po uchyleniu cytowanego wyżej art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a przed wejściem w życie art. 103a tej ustawy dodanego powołaną już wcześniej ustawą z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Analiza okoliczności faktycznych niniejszej sprawy wskazuje, że ubezpieczona co prawda nabyła prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 r., jednak nastąpiło to od dnia 1 października 2008 r., co w świetle powyższego wyklucza ją z kręgu osób, które nabyły prawo do emerytury bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. W dacie powstania jej prawa w związku z obowiązującym wówczas art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS musiała liczyć się z tym, że nierozwiązanie stosunku pracy, skutkować będzie zawieszeniem wypłaty emerytury, dlatego wprowadzone aktualnie rozwiązanie nie stanowi dla niej okoliczności nowej, na którą nie miała szans się przygotować. Wydanie przez organ rentowy decyzji w dniu 2 kwietnia 2009 r. niczego w sytuacji wnioskodawczyni nie zmieniło w zakresie istnienia

prawa do emerytury. Ta ostatnia decyzja dotyczyła tylko ponownego ustalenia wysokości świadczenia i wznowienia jego wypłaty. Decyzja o przejściu na emeryturę jest podejmowana przez ubezpieczonego raz na całe życie. Prawo to ubezpieczony nabywa jeden raz i w przypadku ubezpieczonej nastąpiło to w okresie obowiązywania art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W konsekwencji ubezpieczona nie mieści się w kręgu osób, do których ma zastosowanie stwierdzenie niekonstytucyjności omawianego wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

W tej sytuacji Sąd Okręgowy słusznie uznał, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r., sygn. akt K 2/12 stwierdzający niekonstytucyjność przepisu art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, nie ma wpływu na treść decyzji organu rentowego z 12 kwietnia 2013 roku, co musiało skutkować oddaleniem odwołania od tej decyzji. Wynika z tego, że zaskarżony wyrok Sądu pierwszej instancji odpowiada prawu, zaś apelująca nie przedstawiła w tym zakresie argumentacji, która mogłaby zmienić tę ocenę.

Oddalenie odwołania nie sprzeciwia się ponownemu ubieganiu się przez ubezpieczoną o prawo do wypłaty emerytury na podstawie ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od dnia 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r. (Dz. U. z dnia 4 lutego 2014 r.). A. F. może ponownie zgłosić wnioski o podjęcie wypłaty świadczenia emerytalnego, który zostanie rozpoznany w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy, w tym wyżej wspomnianą ustawę z 13 grudnia 2013 roku, która weszła w życie 19 lutego 2014 roku.

Podkreślić jednak należy, że stan prawny, który uległ zmianie przed rozpoznaniem apelacji ubezpieczonej nie wpłynął na ostateczne rozstrzygnięcie sprawy A. F. w niniejszym postępowaniu odwoławczym. Należy podkreślić, że w sprawie odwołania od decyzji organu rentowego, jej treść wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu pracy i ubezpieczeń społecznych (postanowienie SN z dnia 2 marca 2011 r., sygn. akt II UZ 1/11, LEX 844747, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99). Sąd nie działa w zastępstwie organu rentowego, w związku z czym nie ustala prawa do świadczeń i choć samodzielnie oraz we własnym zakresie rozstrzyga wszelkie kwestie związane z prawem lub wysokością świadczenia objętego decyzją, to jego rozstrzygnięcie odnosi się do zaskarżonej decyzji. Przedmiot i zakres rozpoznania w niniejszej sprawie wyznaczała zaskarżona decyzja z 12 kwietnia 2013 roku, którą ZUS odmówił ubezpieczonej podjęcia wypłaty emerytury w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 roku. Z uwagi na treść zaskarżonej decyzji ustalenie prawa ubezpieczonej do wypłaty świadczenia emerytalnego w oparciu o przepisy prawa obowiązujące od 19 lutego 2014 roku nie było zatem możliwe.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

SSA Romana Mrotek SSA Anna Polak SSA Jolanta Hawryszko